

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษาระดับพฤติกรรมมารักษาสิล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ และหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมมารักษาสิล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากร คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,897 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 330 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ตามสูตรการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยความคลาดเคลื่อน .05 ของยามาเน่ (Yamane, 1970: 580 - 581) ดังตารางที่ 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 1 นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ประจำปีการศึกษา 2558 จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชาของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
ปีการศึกษา 2558

จำนวนประชากร (คน)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)

- คณิตศาสตร์	268	47
- วิทยาศาสตร์ทั่วไป	121	21
- เคมี	84	15
- ฟิสิกส์	76	13
- ชีววิทยา	135	23
- ภาษาไทย	207	36
- ภาษาอังกฤษ	183	32
- พลศึกษา	210	37
- สังคมศึกษา	270	47
- การศึกษาปฐมวัย	208	36
- คอมพิวเตอร์ศึกษา	135	23
รวม	1,897	330

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ต (Likert)

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศีล 5 และพฤติกรรม การรักษาศีล 5 แล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรม การรักษาศีล 5 ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1) รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person's Product – Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .58 – .95

3.6 นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาค่า ความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม เท่ากับ .95

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) และมีความ สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ และขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังประธานหลักสูตร ต่างๆ ของคณะครุศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 ฉบับ ด้วยตนเอง จึงทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน คือ 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผล ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

5.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนน้ำหนักแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5.2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ผลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ พร้อมนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

5.2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นำมาวิเคราะห์ผลข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

กำหนดค่าของคะแนนแต่ละข้อ โดยแบ่งออกเป็นระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ดังนี้

มีระดับไม่เคยผิด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	5
มีระดับผิดนานๆ ครั้ง	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4
มีระดับผิดบ่อย	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
มีระดับผิดบ่อยมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
มีระดับผิดบ่อยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทั้ง 5 ระดับ โดยเอาคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเป็นเกณฑ์และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551: 186)

4.21 – 5.00	หมายถึง	ไม่เคยผิด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ผิดนานๆ ครั้ง
2.61 – 3.40	หมายถึง	ผิดบ่อย
1.81 – 2.60	หมายถึง	ผิดบ่อยมาก
1.00 – 1.80	หมายถึง	ผิดบ่อยมากที่สุด

5.3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาดำเนินการตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยกำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน มีการกำหนดเกณฑ์คุณลักษณะในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไว้ดังนี้

1. ตัวแทนคณาจารย์ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

- 1.1 เป็นผู้บริหารที่มีตำแหน่งหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการพัฒนา นักศึกษาหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน
- 1.2 เป็นผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา วิชาชีพครู เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน
- 1.3 เป็นผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ศิลปธรรม จริยธรรม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน
- 1.4 เป็นผู้สอนในคณะครุศาสตร์ที่ได้รับการยกย่องด้านการเป็นแบบอย่างด้านการประพฤติปฏิบัติตนและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 1 คน

2. ตัวแทนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

- 2.1 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายกสโมสรนักศึกษาของคณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน
- 2.2 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่มีการปฏิบัติตนในด้านการปฏิบัติตนและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 2 คน
- 2.3 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่ได้รับรางวัลยกย่องเกี่ยวกับการพัฒนาตน หรือด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 1 คน

วิธีดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามหรือหัวเรื่องที่จะศึกษาและนำมาสร้างเป็นกรอบคำถามและแนวทางในการสนทนากลุ่ม เป็นประเด็นกว้างๆ แล้วถามเจาะลึกในรายละเอียด โดยมีประเด็นการสนทนากลุ่ม คือ แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ผู้วิจัยจัดเตรียมการสนทนากลุ่ม

- 2.1 จัดคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึกการสนทนาและบันทึกเทป และผู้ช่วยและผู้บริการทั่วไป
- 2.2 ประสานงานเรื่องหมายกำหนดการและเลือกสถานที่ที่ใช้ในการสนทนากลุ่มให้มีขนาดเหมาะสม และปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก
- 2.3 ดำเนินการสนทนากลุ่ม
- 2.4 นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาทำการถอดเทป และวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอในรูปความเรียง
- 2.5 นำข้อมูลผลการวิเคราะห์ตามกรอบสนทนากลุ่มที่ได้ในการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 นำเสนอในการสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 เพื่อเป็นการทบทวนและตรวจสอบข้อมูลที่ได้ร่วมกัน